

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: 431-6344

Lietuvos Laisvės Kovos Metai

LIII.

Spalis - October 23, 1968

Nr. 106

ILIUSTRUOTAS TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS



New Yorke Waldorf-Astoria viešbutyje spalio 14 Nixono-Agnew rinkiminės kampanijos organizatoriai surengė tautybių atstovams priėmimą. Ta proga respublikonų kandidatas į viceprezidentus Spiro T. Agnew pasakė kalbą. Pažymėtina, kad kandidatas į prezidentus Richard Nixon spalio 30 atvyksta į Clevelandą, kur turės pasitarimus su vajeus komitetų vadais ir padarys pranešimą visuomenei.

V. Maželio nuotrauka

UŽ KĄ BALSUOTI? E. ČEKIENĖ

Rinkimams artėjant didelį politinį įtempimą pergyvena ne vien JAV prezidentiniai kandidatai, bet ir visaskraštas, ieškodamas sprendimo už ką balsuoti.

Mes lietuviai taip pat esame šio krašto balsuotojų dalis, reikalinga valdžios postų siekiantiems kandidatams ir mums reikalingas toks to didžiojo krašto prezidentas ir kiti aukšti valdžios postus užimantys asmenys, kurie suprastų ir remtų pavergtų tautų kartu ir mūsų siekius išlaisvinti sovietinio okupanto pavergtą mūsų tėvynę Lietuvą nes mes ne tik šio krašto piliečiai, bet ir savo tautos reikalų gynėjai.

Prezidento rinkimai yra progakiekvienam lietuviui Amerikos piliečiui atiduoti savo balsą už tinkamiausią asmenį žiūrint iš lietuviškojo taško, nesvarbu, ar jis būtų vienos ar kitos partijos žmogus, to dėl negalime likti vien tik stebėtojais, bet pažinti kandidatus, tinkamiausią iš jų remti, balsuoti ir kitus paskatinti atlikti savo kaip JAV piliečio ir lietuvių pareigą.

Koks iš tų trijų kandidatų mums remtinas?

Stebint jų priešrinkimines kalbas, dažnai nerealius pažadus, matome, kad Richardas Nixonas mažiausia svaidosi tuščias žodžiais, nejudina savo oponentų, kurie tačiau nesigaili aštrių nepagrįstų kaltinimų jo adresu. Nixonas jau ta santūria laikysena patraukia daugelio stebėtojų dėmesį, o pažvelgus į jo pasirošimą matome, kad JAV prezidento postui užimti jis turi geriausias kvalifikacijas toli pralenkdamas kitus du kandidatus savo oponentus tiek politiniu patyrimu bei pasirošimu tiek dabar rinkiminėje kampanijoje.

Richardas Nixonas yra dar tik 55 metų, o politinę karjerą sekmingai pradėjo būdamas dar gana jaunas. Grįžęs leitenanto laipsniu iš II-ojo pasaulinio karo laivyno tarnybos 1946 m. buvo jau išrinktas į atstovų rūmus, po 4 metų į JAV senatą. Jis pasižymėjo antiamerikinei veiklai tirti komisijoje atidengdamas raudonojo išdaviko Hisso veiklą. 1952 m. Nixonas jau buvo išrinktas į viceprezidentus, kuriuo išbuvo aštuonis metus ir per tą laiką prezidentui Eisenhoweriui sergant eidavo

jo pareigas. Jam teko atlikti daug svarbių JAV politinių misijų vidaus ir užsienio pasaulyje, kas ir suteikia galimybę pilnai pasiruošti JAV prezidento pareigoms, kurioms tinkamesnio kandidato šiais rinkiminiais metais tikrai nėra. Be šių kvalifikacijų verta pažvelgti ir į Nixono nusistatymą mums rū-

NUOTAIKOS KRAŠTE

AR JAS PAKEISTŲ BOMBARDAVIMO SUSTABDYMAS

Rašant šias eilutes buvo pasklidę gandai apie galimą šiaurinio Vietnamo bombardavimo sustabdymą. Kad jis yra galimybių ribose, minėjom jau rugsėjo 18 d. Nr. Trūko tik šiek tiek meilesnio mosto iš Hanojaus pusės.

Aplamai imant buvo galvojama, kad komunistai nenorės kokio skirtingo kovos būdo nuo iki šiol vartoto iki prezidento rinkimų. Tačiau krašto nuotaikos neleidžia jiems tikėtis, kad toks lūkuriavimas būtų jiems tikrai naudingas. Krašto nuotaikos rodo, kad tarp 70 ir 80 nuošimčių rinkikų (Nixono ir Wallace šalininkai) pageidautų taikos Vietnamo daugiau išnaudojant JAV karinį pajėgumą. Tai turint galvoje, komunistams turėtų atrodyti dabar pats geriau-

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

sias laikas išsiderėti bombardavimo sustabdymą pačiomis geriausiomis jiems sąlygomis. Mat, bombardavimo sustabdymas galėtų būti labai naudingas demokratams ir už tat jie turėtų jo siekti bet kuria prieinama kaina.

Kaina tačiau gali būti ir labai didelė. Kaip praneša, U.S. News & World Report, iš karinio taško žiūrint, bombardavimo sustabdymas būtų tikra nesąmonė, kuri JAV patenkėtų ir militariškai ir politiškai. Už tat galima tikėtis, kad prezidentas Johnsonas, kuris, nedalyvaudamas rinkimuose, gali daugiau rūpintis savo vieta istorijoje negu praktiškais politiniais apskaičiavimais, bombardavimo nesustabdy-

negavęs tam tikros kompensacijos. Juo labiau, kad bombardavimo sustabdymas be kompensacijos gali ir nepakeisti rinkikų nuotaikų.

Kokios iš tikro yra tos nuotaikos? Pagal paskutinį 'Gallup poll' rinkikai yra 'angry and frustrated'. 44% dėl to kaltina Vietnamo karą, 23% mini netvarką namuose - 'lawlessness', pagaliau trečia daugiausiai rinkikus jaudinanti problema yra kainų kilimas - infliacija (8%).

Žinia, ir naiviausias rinkikas ilgiau pagalvojęs gali suprasti, kad vieno ar kito asmens išrinkimas prezidentu iš karto negali pakeisti visos situacijos. Prezidentas gali nulemti Vietnamo karo vedimo būdą, bet mažai ką gali padaryti prieš 'lawlessness', nes tai yra daugiau lokaliųjų organų ir teismų, kurie yra nepriklausomi nuo administracijos problema. Tačiau šiaip ar taip rinkikų dauguma, atrodo, mano, kad šis kraštas yra 'in a real mess' ir kad iš jos išbristi reikia naujos vadovybės. Čia glūdi Nixono pasisekimo priežastis. Ne dėlto, kad jis žadėtų radikalias reformas, bet greičiau todėl, kad jis žada permainas ligišlinės santvarkos rėmuose. Už tat už jį pasisako praktiškai beveik visi didesni laikraščiai ir kolumnistai nuo Alsopo iki senojo Lippmanno, su kurių nuomone šiuo atveju sutinka net ir Goldwateris. J. Alsopas net rašė, kad jei Nixonas vis tiek turi laimėti, reikia melstis, kad ji laimėtų su galimais didesne dauguma, nes šiaip jis gali atsiderinti mažumos prezidento rolėje, kurioje sunku ką nors nuveikti. Wallace pasisekimas rodo, kad jis turės nemažą opoziciją iš dešinės ir kairės. Ta pažiūra yra būdinga daugumai politinių komentatorių. Visą suėmus, Nixonas atrodo kraštui mažiau pavojingas negu du jo konkurentai. Tai gana ciniška pažiūra, bet, atrodo, daugumai priimtina.

Žodžiu, jei šiandien t.y. šias eilutes rašant įvyktų rinkimai ir jei viešosios nuomonės tyrinėjimo mokslas iš tikro yra taip tobulas, kaip norime tikėti, Nixonas turėtų laimėti prieš Humphrey ta pačia dauguma kaip Johnsonas laimėjo prieš Goldwaterį t.y. 3 prieš 2 santykiu.

Ar tokias nuotaikas galėtų pakeisti būklės Vietnamo pagerėjimas, tenka gerokai abejoti, nes kaip karas nebūtų amerikiečiams nusibodęs, milžiniška dauguma jo naštos ant savo pečių tiesiogiai nejaučia, o tai daug ką reiškia.

(Nukelta į 2 psl.)



Nixono - Agnew rinkiminės kampanijos organizatorių suruoštame priėmime tautybių ir spaudos atstovai. Prieky sėdi lietuvių komiteto Nixonui remti pirm. R. Kezys, Darbininko red. K. Bučmys ir Dirvos atstovė E. Čekienė. Už garbės stalo dešinėje sėdi kandidatas į viceprezidentus Agnew.

V. Maželio nuotrauka



Nixono-Agnew rėmėjai Waldorf-Astoria viešbuty suruoštame pobūvyje. Iš kairės sėdi: A. Sperauskas, A. Vakselis, V. Abraitis, prel. J. Balkūnas, S. Gudas, inž. K. Miklas, dr. M. Žukauskienė, V. Žukauskas, inž. J. Gasiliūnas.

UŽ KĄ BALSUOTI?

(Atkelta iš 1 psl.)

griežtai pasisako prieš smurtą krašte, prieš nusikaltimus gatvėse, prieš studentų riaušes,

prieš bet koki vidaus tvarkos ardymą, kas veda kraštą į anarchiją. JAV krašto įstatymams visi piliečiai turi

paklusti. Įstatymų turi paisyti patys didieji krašto vadai ir patys mažieji piliečiai, nežiūrint nei rasės nei religijos nei tautybės. Nixonas yra aiškus pavergtų tautų

MICHIGANO LIETUVIAI SUKRUTO

Demokratų valdymas Ameriką privedė prie visiško chaoso. Riaušės, žmog-

draugas, todėl komunistų nemėgiamas. Jis ir pats tą rašo savo knygoje "Six Crises".

Viceprezidentinis kandidatas Spiro Agnew, spalio 14 d. New Yorke Waldorf Astoria viešbuty svetimų tautybių atstovams suruoštame priėmime, būdamas graikų imigranto sūnus, savo kalboje itin pabrėžė imigrantų didelį įnašą į šio krašto vispusišką gyvenimą, ir pažadėjo remti pavergtų tautų išlaisvinimą.

žudystės, apipilėsimai, moterų prievartavimai, privataus ir valstybės turto naikinimai, šaukiamųjų į kariuomenę lapelių ir Amerikos vėliavų deginimai vyks be paliovos. Amerikos pilietis nebėra šiandien saugus nė gatvėje, nė namie. Jis sėdi, lyg ant ugniakalnio kraterio. O valstybės gynėjai — kariai ir policija — kariauja, surištomis rankomis, nežiūrint, kad jie komunistų ir valkatų yra apspiaudomi, akmenimis, purvais apmėtomi. Tik aklas negali matyti, prie kokios prarajos kranto Amerika, tas turtingas ir laisvės kraštas, yra šiandien privestas. Kas atsitiktų, jei ta pati valdžia, H. H. H. ir Co. vadovaujama, dar ket-

veriams metams pasiliktu Baltuosiuose Rūmuose?

Vienintelis vyras, kuris Ameriką gali išgelbėti, yra Richard Nixon. Tai yra švariausia, pajėgiausia, pasižymėjusi prieškomunistine veikla asmenybė.

Artinasi sprendžia moji diena. Aukščiausias laikas sukrusti ir organizuoti R. Nixonui pagelbėti. Nors mūsų nedaug, bet rinkimuose ir vienas balsas yra lemiamas.

Daugely valstijų lietuviai sukruto, steigdami Nixonui ir Agnew remti komitetus. Tokį komitetą spalio 9 d. iniciatorių grupė, dalyvaujant adv. Algirdui Ambrozei, inž. Jonui Gaizučiui, Kostui Jurguičiui, inž. Jonui Urbonui, Augustinui Rinkūnui, Liudai Rugienienei, inž. Antanui ir Algiui Zaporackams ir Michigano valstijoje jau sukūrė.

Michigano Lietuvių Nixonui ir Agnew remti komitetą sudaro šie asmenys: adv. A. Ambrozė — pirmininkas, inž. Zaporackas — vicepirm., Liuda Rugienienė — sekretorė ir Juozas Bačiūnas — išdininkas. Sudaryta ir Direktorių Taryba, į kurią įeina J. Briedis, dr. A. Damušis, inž. J. Gaizutis, mok. K. Jurgutis, J. Sakalas (visi iš Detroito) ir dr. R. Gaška (Midland), mok. V. Jonaitis (Grand Rapids), dr. Pr. Padalis (Southfield), dir. V. Bauža (Southfield), gen. J. Černius (Flint), dr. J. Peters (Franklin), inž. A. Petračiūsis (Lansing), dr. A. Plepys (Midland), direktorius Ch. Step-Steponauskas (Redford) ir inž. J. Urbonas (Clawson).

Komitetas jau užmezgė ryšį su Washingtonu, o spalio 26 d., 4 val. Detroito Lietuvių Namuose šaukia masinį lietuvių susirinkimą, į kurį pakviesti kalbėti aukšti svečiai iš Lansingo ir Washingtono.

K. Jurgutis

DETROIT

ANTANO SMETONOS PIANO KONCERTAS

Tik ką grįžęs jaunas ir žymus pianistas Antanas Smetona iš Europos, sėkmingai koncertavęs po didžiuosius miestus, pakvies tas į Detroitą koncertui. Koncertą organizuoja ALT S-gos Detroito skyrius. Koncertas įvyks spalio mėn. 27 d., sekmadienį, 6 val. vakare, Meno Muziejuje — Lecture Hall — 5200 Woodward Ave.

Tai reta proga išgirsti ir pasididžiuoti virtuozinio koncerto išpildymu.

Į koncertą kviečiami ne tik lietuviai, bet ir žymūs amerikiečiai, muzikos kritikai ir Detroito reziduoja konsulai.

Dalyvaukime gausiai.

A. M.

HELP WANTED MALE

PANTOGRAPH BURNERS

DO YOU NEED A JOB?
UNITED STATES STEEL
U.S. STEEL SUPPLY DIV.

Offers excellent starting wages and all the best employment benefits too.

New plant
Job satisfaction
Promotional Opportunity

If you have steel handling experience and are 18 years of age or over, apply: Superintendent, U.S. Steel Supply Division, 20601 Beverly Rd., Taylor, Michigan. 313 — 561-6000.

An Equal Opportunity Employer (104-106)

GENERAL BOX COMPANY Corrugated box factory in Warren. Production workers. Good conditions and all fringes. Steady work and some overtime for those who want to grow and stay with a AAA-1 expanding company. Phone or stop at GENERAL BOX COMPANY, 13251 Stephens Dr. (9 1/2 Mile Rd. at Schoenherr), Warren, Mich. (313) 759-5000. (105-110)

Zip-atidromas paketas

(Gaunamas 6 pakete)



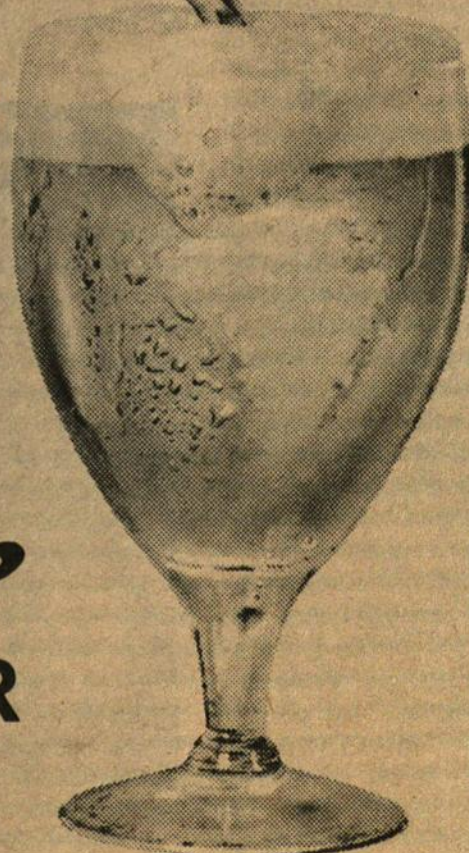
Nusukamas kamštis



Užsukamas skonis

Stroh's
BEER

PATENKINĄS VIRŠ ŠIMTMEČIO



DIRVA

The Lithuanian Newspaper

Established 1915

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103

Telephone: (216) 431-6344

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.

Published Two Times a Week
every Wednesday and Friday

by American Lithuanian Press Radio Ass'n.

VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$13.00. Single copy 15 cents.

Editor Vytautas Gedgaudas.

Business Manager Kazys S. Karpius.

Dirva išeina trečiadieniais ir penktadieniais.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00.

Straipsniai, išskyrus vedamuosius, reiškia jų autorių
nuomonę.

Redaktorius Vytautas Gedgaudas.

Reikalų vedėjas Kazys S. Karpius.

MŪSŲ NUOPELNAI IR KLAIDOS

Paskutiniu laiku mūsų spaudoje pastebima negailestinga kritika žmonių, kuriems likimo buvo lemta šiais Lietuvos Laisvės Kovos metais stovėti jų atžymėjimo darbuotojų eilėse. Kritikuoti pačiam nieko neveikiant yra pats lengviausias darbas. LLKMetai eina prie galo, todėl ir kritikos bei nusivylimo jų atžymėjime daugėja. Tačiau tenka apgailestauti, kad mūsų tarpe yra kritikų, kurie nieko teigiamo neranda kitų darbuose, kitų asmenų atliktuose žygiuose, jeigu pats ten savo dvileikio neprisidėjo.

Kartais besikaltant ir beklausant nepailestingų kritikų, savaime kyla pagunda mesti žvilgsnį ir į jų "pavyzdingas asmenybes", kurie jo-kiam lietuviškam reikalui nei cento nenumeta, o pakviesti prisidėti kurio nors darbo auka -- griežtai atsisako, o kai kitas tas pareigas iš bėdos paėmęs eina, tai pasipila kritika.

Grįžtant prie LLK metų nėra ko nusiminti ir aimanuoti, kad jie nieku nepasizymėjo, kad buvo daug užsimota, o nieko neįvykdyta. Man ir daugeliui kitų atrodo, kad mūsų išeivijos vadovai šių metų pradžioje paskelbė ilgą numatomų atlikti darbų bei žygių planą, lietuvių visuomenės neapvylė. Tuos užsimojimus įgyvendino ir net su dideliu entuziazmu, su tikra demokratinio krašto konkurencija. Pav., puikiai pasisekusi tautinių šokių šventė, kurią rengiant vyko varžybos dėl iniciatyvos, dėl pareigų, kurių jaunimo privažiavo tiek, jog netilpo į didžiulę amfiteatro salę Chicagoje, kelios grupės turėjo šokti pasikeisdamos. Žinoma, jose kilo nepasitenkinimo. Buvo sulaukta garbingų sveitimų, malonių komplimentų žodžių ir raštu amerikiečių spaudoje, bet nebuvo pastebėta tikroji tos milžiniškos šventės darbuotoja, tikriau sakant, siela, pašventusi visas savo keturių savaitių šių LLKMetų atostogas, padariusi tūkstančius mylių skridimų savo lėšomis vizituojant tautinių šokių grupes ir tikrinant bei lyginant jų pasiruošimą. Liko nepastebėta ta tikroji darbščioji nenuilstanti lietuviška bitė -- Jadvy-

ba Matulaitienė, kuri ir taip besistengdama neišvengė tos tendencingos kritikos. Bet įskaitant visas klaidas ši šventė buvo didelis šių metų įvykis.

Kitas didžiulis LLK metų atžymėjimas -- Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimas, kuris nors maža pasitarnavo svetimųjų informacijai, bet labai daug įnešė naujos dvasios, gyvumo į mūsų pačių lietuvišką gyvenimą. Žinoma, neapsiėjo ir čia be klaidų sąmoningų ar nesąmoningų, kurių teisingas, objektyvus nagrinėjimas nereikia kritikos, o tik pamoką tolimesniai veikimui. Stojant vien tik prie PLB vadovybės rinkimų, pasirodė, kad bereikalingai mes baiminamės, jog "kai kurios mūsų organizacijos taip nusigvyveno, kad joks save gerbiantis žmogus nebesutinka būti renkamas į valdomuosius organus", kaip rašo Draugas š.m. rugsėjo 13 dieną. Trečiasis PLB seimas parodė, kad net gerokai prieš seimą vyko varžybos, kaip patekti į valdomuosius organus, kaip praveisti rinkimus, kad kiti nenumatyti asmenys nepatektų. Ir dėl tonėrako nusiminti ar žiauriai kritikuoti. Kas dirba, organizuoja, ko nors siekia, anksčiau ar vėliau tikslą pasiekia. Tai tik rodo mūsų lietuviško gyvenimo judrumą.

Tas pats ir su kitomis organizacijomis. "Valdžios" postams užimti kandidatų tikrai mums netrūksta, tik visa bėda tada, jei į valdomuosius organus atėję asmenys, kaip ir amerikiečių politiniai kandidatai, pamiršta savopašizadėjimus, išipareigojimus tai org-jai. Jei mums ko trūksta, tai tik "juodo" darbo rankų, kaip nors didesnio organizuojant, bet PLB seimas ir jų nestokojo, kurios tyčiai dirbo prieš seimą, daug naktų nemiegojo, daug poilsio valandų aukėjo, pirmieji iš ryto atvykdavo į seimą ir paskutiniai grįždavo namo. Jų tarpe daug jaunimo ir jie visi liko nepastebėti, "mauras savo atliko ir gali eiti", kaip sakoma.

Klaidų padarė vadai, neišvengė ir tylieji darbuotojai, iš jų pasimokyti sime ateičiai. Aplamai, PLB Seimas buvo antirasė LLKMetų neeil-

nis įvykis, sujodinęs viso laisvojo pasaulio lietuvius.

VLIKas taipgi šiais metais atliko visą eilę ne kasmetinių darbų. Lietuvos vardą plačiai išgarsino VLIKo pirminko dr. J.K. Valiūnke- lionės po tolimuosius kraštus. O dabar neseniai plačiai nuskambėjo svetimųjų tarpe VLIKo pirminko ir nario dr. A. Budreckio 20 min. pasirodymas televizijos programoje supažindinantis apie 50 milijonų televizijos žiūrovų su praeities Lietuva ir dabartine tautos tragedija. Daugelis lietuvių apie tą programą išgirdo iš svetimačių bendradarbių nuomones. Dėmesį atkreipė ir didžioji New Yorko spauda be mūsų pastangų šią programą paminėjusi.

Savaime aišku be klaidų ir čia nebuvo apsieita, betgi kelios klaidos tokiuose didžiuose darbuose negali nusverti teigiamų rezultatų. Ir šiuo atveju reikalinga ne tiek kritikos, kiek talkos, tuo labiau, kad tie visi didieji darbai atliekami ne pasirodusiu profesionalu, bet po tiesioginių kasdieninės duonos darbų.

Be to, šiais metais išleista daug įvairių leidinių lietuvių svetimomis kalbomis. Vienas iš didžiausių 600 psl. anglų kalba leidinių "LITHUANIA" Lietuvos Nepriklausomybės Fondo leidžiamas, dr. A. Geručio suredaguotas, kurio korektūros jau išsiuntinėtoms autoriams peržiūrėti, taip pat pasirodys dar šiais metais.

Tai tik paskubomis paminėti tie keli lietuvių išeivijos didieji įvykiai bei darbai yra tinkamos ir teigiamos priemonės kovai už laisvę. Nėra ko nusiminti jei atsiranda paskirų asmenų pakovojančių ir savo tarpe, bandančių visa su niekinti, kas kitų atlikta. Tokia tarpusavio kova nesustabdo lietuviško gyvenimo pulso, bet dar labiau jį pagreitina, atkreipia ir apsnūdusių lietuvių dėmesį. Tarpusavio kova atsiranda tik didesnių bendrų darbų įgyvendinimo siekiant.

E. Čekienė

Mums rašo

AKEČIOS IR
VĖŽEČIOS...

Dirvos 104 nr. Ramovėnas kpt. F. Eidimtas daro dvi pastabas dėl mano rašinio apie ramovėnų veiklą (Dirva 98 nr.), bet man atrodo tos abi pastabos nevisai įte-
mą...

Pirmoji. Aš esu pasakęs: "Lietuvių Veteranų Sąjunga "Ramovė" apjungia lietuvius (atsargos) karininkus..." O F. Eidimtas savo ruožtu patikrina, "kas gali būti" šios sąjungos nariais pagal jos statutą. Aš žvelgiau į sąjungą praktiškai žvilgsniu, ką ji ir antroji draugija - birutininkės dirba, o ne ką "gali dirbti"... Tarp kitko, maloniam skaitytojui dėmesui, galu prisiminti ir vieną pasiūlymą, iškeltą toje pat spaudos konferencijoje... esą ramo-



Sukaktuvinė Eleną Reisonienę su savo vyru inž. arch. K. Reisonu Adelaidės Lietuvių Namuose.

Elenai Reisonienei 70 metų

V. RADZEVIČIUS

Adelaidėje gyvenančiai visuomenininkei Elenai Reisonienei rugsėjo 8 dieną suėjo 70 metų amžiaus. Neperdedant galima sakyti, kad E. Reisonienė visoje Adelaidės lietuvių kolonijoje yra nuosirdžiausiai ir labiausiai gerbiama visuomenininkė. Tos pagarbos ji pelnytai užsitarnavo tiek savo ilgamečiu darbu socialinėje ir kultūrinėje srityje, tiek savo nepalyginamu tolerantiškumu ir melle kiekvienam lietuviui, kiekvienam lietuviškam judėjimui.

Teisininkė iš profesijos, tremtyje ji visas savo jėgas sukoncentravo socialinėje globoje. Jos dėka ta socialinė globa Adelaidės lietuvių kolonijoje aukštai pastatyta, jau beveik septyniolika metų čia pasigėrėtinai vykdo ALB moterų sekcija.

Pradžioje tai buvo pagalbinė organizacija Adelaidės LB apylinkės valdybai. Lietuvės moterys

ryžosi rūpintis su šiuo kūriniu naujam krašte besigruminačiomis daugiavaikėmis šeimomis, ligos ar nelaimės netikėtai prispaustais tautiečiais. Anais pirmaisiais metais ypatingai prisilėgi jausdavosi lietuviai, atsidūrę australiškose ligoninėse.

Pradėjusi nuo tokios ribotos pagalbos teikimo, nuo draugiškų pagundimų ir simboliškų dovanėlių, laikui bėgant moterų sekcija, pati savo jėgom ir iniciatyva, išaugo į vieną stipriausių ir savarankiausių lietuvių organizacijų Adelaidėje. Anksčiau moterų sekcija savo veikloje galėjo reikštis tiek, kiek visuomenė ją aukomis paremdavo. Šiandien moterų sekcija aukų nerenka. Ji dabar stipriai paremia ne tik adelaidiškias, bet dar pastoviai šelpia lietuvių džiovininkus Vokietijos sanatorijose, remia Vasario 16-sios Gimnaziją, Punksko lietuvių ir t.t. Moterų sekcija pasiėmė savo globon bendruomenės savaitgalio mokyklą, nemokamai duoda vaikams ir mokytojams priešpiečius. Visam lietuviškam jaunimui kasmet surengia puikią kalėdų eglutę. Ta pati sekcija kasmet rengia abiturientų pagerbimą, juos pavaišina, palinksmina ir apdovanoja reikšmingom dovanom, daugiausia lietuviškom knygom. Moterų sekcijos dėka Kalėdos virto ne tik atskirų šeimų, bet ir visos lietuvių kolonijos švente -- ši sekcija kasmet rengia Lietuvių Namuose bendras kūčias, populiariai damas lietuviškų kūčių patiekalus ir tradicijas.

Antroji pastaba: F. Eidimtas teigia: "M. Valiukėnas tame pačiame straipsnyje rašo, kad buv. karių šeimų Kunigaikštienės Birutės draugija atkūrė ir išleidžia kariško turinio žurnalą Karys. Deja, aš tonerandu savame straipsnyje... Aš teiškaiškaitau apie Kari taip: "... Su ramovėnais sutartinai dirba buv. karių šeimų Kunigaikštienės Birutės draugija. Šios draugijos savo veikla nuo atsikūrimo tremtyje jau kopia į antro dešimtmečio pabaigą. Jos atkūrė ir išleidžia kariško turinio žurnalą "Karys"... Taigi, pagal mane, čia buvo kalbama apie abi draugijas, atseit ramovėnus ir birutininkes, kaip Kariotalkininkes-rėmėjas, nors formaliai, F. Eidimtas patikslina, leidėju tepasi- rašas vienas LVS "Ramovė" New Yorko skyrius.

M. Valiukėnas

Ir Motinos Diena Adelaidėje ypatingai gražiai švenčiama tos pačios moterų sekcijos dėka. Kasmet jos surengia atitinkamas tos dienos iškilmes, kurių metu apdovanoja motinas. Motinos Dienos proga moterų sekcijos narės lanko tas lietuves motinas, kurios dėl amžiaus, ligos ar kurios nors kitos priežasties negali dalyvauti bendroje visai kolonijai organizuojamoje Motinos Dienos šventėje.

Nuolatinę moterų sekcijos pagalbą jaučia Adelaidės lietuviai skautai, studentai, sportininkai.

Moterų sekcija talkininkauja bendruomeninėms organizacijoms per tautines iškilmes, minėjimus, sukaktuves ir tt. Ta pati organizacija ne tik suteikė Lietuvių Namams jaukios šilumos, bet buvo ir tebėra viena stipriausių tų Namų rėmėja.

Iš kur gi ta moterų sekcija gauna pinigų? Atsakymas paprastas ir trumpas: pati savo prakaitu užsidirba. Kasmet ji surengia du labdarinius balius, organizuoja madų paradas. Moterų sekcija paruošia vaišes lietuviškomis vestuvėms. Kadangi tai yra paranku ir nebrangu, moterų sekcijos patarnavimais naudojasi daug lietuvių rengiant didesnio masto šeimynines sukaktuves, sidabrinės vestuves ir t.t. Visuose lietuvių rengiamuose baliuose, kurie, paprastai vyksta Lietuvių Namuose, moterų sekcija parūpina už palyginti nedidelį atlyginimą skanų maistą pasirinktinai. Ir lietuviškos organizacijos savo uždaruose pobūviuose mielai naudojasi moterų sekcijos patarnavimais. Jų rūpestingai paruoštas maistas ir gražiai gelėmis papuošti stalai kiekvienam pobūviui iškarto sudaro reikalingą nuotaką.

Adelaidės lietuviai žino, kad moterų sekciją į jos dabartinę padėtį atvairavo ne kas kitas, kaip Elena Reisonienė. Tačiau ji pati yra kitokios nuomonės ir atsisako priminti betkokių nuopel-
nų. Jos tvirtinimu, moterų sekciją iškėlė visos joje dirbusios narės ir visų Adelaidės lietuvių nuoširdi parama. Tos nuomonės tvirtai besilaikydama E. Reisonienė atsisakė nuo iškilmų, kurias jai planavo surengti Adelaidės lietuviškos organizacijos.

Tenka priminti, kad prie Lietuvių Namų, kuriais didžiuojasi visi Adelaidės lietuviai, labai žymiai prisidėjo vi-

(Nukelta į 4 psl.)



Moterų sekcijos branduolys. Iš kairės: Bernatienė, Navakienė, Vabalienė, Varnauskienė, Jonavičienė ir Reisonienė, Stovi Bernatienė.

"DIALOGAS SU KRAŠTU" (67)**BRONYS RAILA****JUODA MIRTIES GRĖSMĖ**

Kai prieš keletą metų pradėjo dažnėti abipusiai vizitai iš sovietinės Lietuvos užsienin ir iš mūsų ten, gausėti pasimatymai, susitikimai ir pašnekesiai, kai laikraščiuose buvo pradėtas nerdingai svarstyti šiokių ir kitokių ryšių reikalingumas ar žalingumas su okupuotu kraštu, retas galėjome iš karto prileisti, kad ilgainiui visa tai tiek toli nukeliaus ir mums virs begalinės svarbos problema.

O virto, ir dar kaip.

Tai iš dalies dėl to, kad mes patys, neturėdami ir neišmąnydami ką gerėsinio veikti, iš šakalio žūbtūt stengėmės priskladyti vežimą. Šipulių krūva jau tokia aukšta, kad kartais nė dangaus nebematyti. Sovietinio pareigūno ar valdinio poetėlio apsilankymas Amerikoje, mūsų krepšininko nuvykimas pamėtyti kamuoli, kokio užsienio lietuvių turistų patekimas į ne tą tribūną Vilniuje ar solisto pagiedojimas okupuotoje Vilniaus bažnyčioje, komunisto bibliotekininko pakvietimas dalyvauti santarviečių diskusijose, sovietinio liaudies ansamblio ir Vilniaus operos tenoro gastrolės lietuviams Kanadoje, lietuvių komunisto mokslininko lankymasis profesiniais reikalais, biauriai propagandinio sovietinio filmo parodymas Paryžiuje ir jo režisoriaus pavaišinimas lietuvių išeivių kompanijoje, tokie ir dar kitokie susitikimai, pasimatymai, pasikalbėjimai, "nusikaltimai", kulno paslydimai, piršto nuospaudų užmynimai mums tapo dideliais įvykiais.

Nesakyčiau, kad į visus tuos barnius mums reikėtų žiūrėti tik neigiamai. Jei dar kyla jaudinimasis, nervinimasis, pagieža silpnadvasiams ir tautos išdavikams, o per tai užsiliepsnoja ryžtas narsiau kovoti, jei iš kitos pusės tai būtų "pasensų metodų" atsisakymas, "naujų kelių" ieškojimas ir "geležinės uždangos nugriovimas", žodžiu, lietuvių tautos dabarties reikalų jautrus išgyvenimas ir gyvas rūpinimasis jos ateitimi, – tai reikėtų, kad mes dar nesame galutinai nudrižę ir kad emigrantinių riebalų cholesterolis dar beviltiškai neužkimšo mūsų visų gyslų. O to aš jau gerokai ir nebe nuo vakar prisibijodavau...

Dialogas – tai viskas

Bet kaip V. Meškauskas savo politinėse apžvalgose jau ne kartą teisingai pastebėjo, Amerikoje dabar įsigalėjo mada kiekvienam įvykeliui ar incidentui pritaikinti mokslinio tyrinėjimo metodus ir iš to sutaisyti "doktriną". Tuo keliu iškart pasukom ir mes savo negausių sąlyčių incidentus su okupuotu kraštu paversdami dideliausia ir beveik traginga problema, nenuėinančia nuo spaudos puslapių ir širšės geluonio ištiniu tebeveikiančia mūsų kasdieninį gyvenimą. Solidarumo jausmo vedinas sutinau štai ir aš, begalvodamas, besierzidnamas ir vis toliau rašydamas.

Bet kaip tu, broleli, mesi rašyti, kai "dialogas su kraštu" pas mus nėra dialogas, o stačiai viskas. Tai ir Lietuvos laisvės problema ir Vliko teisinė prigimtis. Ir kovos priešui skelbimas ar nuo kovos atsisakymas. Tautinė drausmė ir tautinė moralė, ar nedovanotinas neklaužadų nusikaltimas, menkų sielių palūžimas, vėžys. Pagaliau, tai ir rezistencija, ir kvislingavimas, ir tautos išdavimas, ir artėjimas prie tautos kamieno sulčių. Ir prasmingas ar beprasmiškas aukojimasis už tėvynę, konservatyvizmas ir liberalizmas, dvasinis stiprėjimas ar judošiškas nešimas į komunistinį glėbį. Tiesioginių išeivijos ryšių su tauta atstatymas ir naujų Lietuvos laisvinimo būdų ieškojimas. Vieningo laisvės kovos fronto ardymas, lietuviškų pajėgų silpninimas, o gal ir nusiangažavimas kovoje dėl Vasario 16 akto galios atstatymo...

Kelionės, vizitai, gastrolės, ryšiai su tėvyne, dialogai su sovietiniais lietuviams, su giminėmis, draugais ir tik lietuviams trumpai drūtai, rodos, būtų daugiau techninės problemos, su kuriomis galima tvarkytis ir be ypatingai gilių filosofavimų. Kiek painiau su bolševikine propaganda, bet juk tai normalus reiškinys.

Tėvai bėga ir saugo, vaikai griauja ir išduoda

Tačiau mums tas ryšių padažnėjimas ir bolševikinės propagandos sustiprinimas (dar ne pačių tiltų, o jos prietilčių statymas lietuvių išeivijoje, o mūsų tuo tarpu visiškai pasyvumas atstatyti savo prietilčius su pavergtą tauta) jau sukėlė daug nerimo ir pačių tamsiausių įtarimų. Juos vaizdingai išreiškė V. Vaitiekūnas savo brošiūros "Bendravimas su Lietuva" pačioje pabaigoje, jau dabar ir čia pat išmatydamas ženklą, kad, esą, nyksta vieningas lietuviškų uždavinių supratimas ir kad pasiryžimas "atstatyti Vasario 16-sios akto galią" jau nebesanti viena visų bendra intencija.

Jeigu šitaip, tai tokia evoliucija būtų labai grėsminga. Ir paskutiniaus savo šios dienos evengelijos žodžiais V. Vaitiekūnas kalba su paprastu, bet už tat dar gūdesniu šurpumu: – "...pačių Lietuvos laisvės kovotojų laisvajame pasaulyje vaikai gali nueiti tarnauti okupantui ir išduoti ne tik savo tautos ir savo tėvų Lietuvos nepriklausomybės idealus, bet ir pačius savo tėvus. Deja, tam turime sovietinio bendravimo pavyzdžių iš pačių rusų politinės

tremties: tėvai nuo bolševikų bėgo, vaikai virto bolševikų agentais".

Štai kur gali mus nuvesti užsimezgęs ir sustiprėjęs bendravimas su mūsų gimtuoju kraštu, su mūsų tėvų tėvyne! Šio artėjančio vidurnakčio baimėje man šviestų gal vos ta vienintelė spingulė, kad savo tautos ir idėjos išdavimų kelias ne visuomet rieda tik į vieną pusę. Vis dar yra ir Rusijos imperijos išdavikų, jos bolševikinės nelaisvės neištikimųjų, o taip pat ir laimingosios sovietinės okupacijos Lietuvoje senų ir jaunų atskaliūnų, labiau gerbiančių ne Lietuvos prie Rusijos Rugpjūčio 3-sios "prisijungimo" aktą, bet Vasario 16-sios deklaraciją.

Taip, rusai bėgo nuo bolševikų, o jų vaikai vienas kitas virto bolševikų agentais. Bėgo nuo bolševizmo tūkstančiai lietuvių tėvų, o jų vaikai vienas kitas geruoju ir savo valia, gi daugumas ten likusių priverstinai virto bolševikų agentais. Deja, taip buvo, būna ir dar bus. Bet pasitaiko ir taip, kad net pačio didžiausio bolševizmo įkūrėjo vaikas bėga nuo savo tėvo ištobulintos sistemos, kaip pvz. Svetlana, Stalino duktė. O stalininio užsienių komisaro Litvinovo anūkas nubaudžiamas ištėmimu už protestą prieš Sovietinę tironiją.

Pauostė – ir blaivas

Tad kai skaičiuojam pesimistiškuosius gyvenimo ženklus, protarpiais nepamirškime ir optimistiškesnių. Anot Salio Šemerio, "rasis melo ir didžiausioje teisybėje, o kai kas ir aromatą smarvėje suuos". Žinoma, ne ypatingai miela smarvėje uostinėti geresnius aromatus, bet tai yra perspėjimas mūsų vingiuose neskubėti super staigiais, per griežtais ir neatšaukiamais sprendimais. Dėl to, kad gyvenimas keičiasi, vis pasitaiko staigmenų ir kai kurių dalykų raida tartum neitelpa į vadovėlinę logiką. Vakar ar dar prieš kelis mėnesius vienas dalykas atrodė neabejotinai vienaip, o šiandien kitaip.

Štai ir šioje mano rašinių tekmeje vienas burbulas jau susprogo. Pvz. kad ir Kanados kun. dr. F. Jucevičiaus triukšmingas pasirengimas sovietinei odisejai ir jos išbandymas. Taip jau jis šiltai ir gražiai sutikinę sovietinius turistus iš Lietuvos Montrealio parodoje, su enkavedistinės kilmės Vilniaus burmistru Vildžiūnu fotografavosi ir prie vaišių stalo sėdo. Taip aistringai Šviesos-Santaros sąskrydyje ir vėliau per paskaitą Chicagoje kalbėjo apie ilgus smetoninės Lietuvos "nelaisvės" metus. Taip jau pagerbė lietuvių komunistą, kaip žmogų ir brolių, aiškindamas, kaip būtina jį mylėti ir bendrauti. Ir net taip vengė Lietuvos okupacijos ar aneksijos sąvokas paminėti, kad visur ją keitė mažiau ryškaus aromato "determinizmo" žodžiu. Atrodė net, kad teologijos daktaras beveik ruošiasi stoti kandidatui į sovietinės Lietuvos vyskupus.

Palaidota svajonė, jei tokia buvo, deja.

Vos nuvažiavo niekam nieko nesakęs tarybinėn Lietuvon, pavažinėję, pamatė, pauostė – ir grįžo atgal sveikas ir blaivas. Ir jo garbei tenka pasakyti, kad po to Kanados "Tėviškės Žiburiuose" (1968 m. Nr. 36-38) aprašė savo sovietinės kelionės išpūdžius beveik atviriausiai ir geriausiai, negu keli šimtai kitų mūsų turistų per kelerius metus.

Kai kurių ryšių nauda...

Šis Vliko griovikas ir, pagal Stravinską, maždaug "tautos išdavikas" Lietuvą pamatė ne okupuotą ir ne determinuotą, bet visiškai ir žiauriai Sovietų Rusijos aneksuotą.

Jis pasakoja, kaip atvykęs iš užsienio į sostinę lietuvis lietuviškame viešbutyje net negalėjo lietuviškai susikalbėti su jo tarnautojais. "Iš arti Vilnius, Kaunas, Lietuva dabar yra "tarybinė" tikrovė, kurią dominuoja skurdas, baimė ir neviltis... Nė vienas kelionės metu matytas kraštas nedarė tokio slegiančio išpūdžio, kaip Lietuva, ir nė vienas miestas neatrodė taip liūdnai, kaip Vilnius ir Kaunas. Per dvidešimt penkis metus rusams pavyko Lietuvą nualinti ir paversti "tarybine" provincija"...

Ir visos kitos jo išvados ne mažiau niūrios, baisios, greičiausiai arti tiesos. Esą, sovietiniame Lietuvos rojuje ne religija, o girtuoklystė tapo pilna to žodžio prasme liaudies opiumas... Šalies supramoninimas, industrializacija – tai tik užmaskuo-

ta kolonizacijos forma... Lietuvių tik tiek pakenčiama, kiek ji tarnauja okupacijos pateisinimui... Rusiškos aplinkos lopinama tautinė kultūra tik vegetuoja, nežiūrint visų mūsų menininkų, muzikų, literatų pastangų... Galutinė kun. F. Jucevičiaus išvada: – "Daugelis manė, kad tik išeivijoje lietuviui graso mirtis. Tautinė mirtis yra labai reali ir lietuviui Lietuvoje".

Kaip anksčiau paskaitos santariečiams, taip po metų kelionės išpūdžiai "Tėviškės Žiburiuose" kėlė vaizdą kunigą daktarą esant palankų ekstremizmams ir tolimų horizontų neįprastiems bangavimams. Kaip nesijaudinsi, jeigu taip bloga ir iš visur graso mirtis? Bet po šio incidento viena aišku, kad konservatorių baimė dėl kelionių Lietuvon ir susitikimų su bolševikiniais pareigūnais kol kas dar ne labai pasitvirtino. Priešingai, čia turėjom pavyzdį, kaip toks "pabendradarbiavimas" nuoširdžių polinkių entuziastus greit ir radikaliai gydo.



Govellienė ir Navakienė ruošiant užkandžius...

ELENA REISONIENĖ...

(Atkelta iš 3 psl.)

sa Reisonų šeima. Salės patalpą inž. architektas K. Reisonas savo patyrusiu planavimu ir nuolatiniu darbu taip praplėtė ir pagerino, kad dabar pilnai pakanka visiems lietuviškiems reikalams. Prie tų namų inž. Reisonas išdirbo daugiau kaip dešimt metų. Už joki savo profesinį darbą jis nepaėmė nė cento, bet priešingai, kas

met kartu su kitais lietuvišiais gausiai aukėjo tų pačių namų reikalams. Architektė Renata Reisonaitė-Urmonienė, kuri specializuojasi patalpų dekoravime, talkininkavo dekoruojant Lietuvių Namus ir Lietuvių Muziejų.

Nėra abejonės, kad ir daugelis Amerikos lietuvių, gyvenusių Nepriklausomoje Lietuvoje gerai prisimena ponus Reisonus.

Jau išėjo iš spaudos

Knyga, kuri jus sudomins nuo pirmojo puslapio, tai

Giovannino Guareschi

DON CAMILLO ir PEPPONE

nauji nuotyčiai Sovietų Rusijoje



**DRAUGAS
DON CAMILLO**

Išleido Viltis Kaina \$3.00
Gaunama Dirvoje ir pas platintojus

Viešėdami Chicagoje aplankykite
MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVE – PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos – Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ – ĮSITIKINSITE.

GYVATARAS EUROPOJE

Kai šių metų pradžioje Hamiltono Gyvataro vadovė G. Breichmanienė gavo iš Kanados Tautinio Meno Tarybos dir. L. Kossar laišką, kuriame buvo pranešta, kad rugpjūčio mėn. Prancūzijoje vyks tarptautinis šokių festivalis, į kurį kviečiama yra ir Kanada, kartu, Meno Tarybos direktorius klausė, ar Gyvataras būtų suinteresuotas vykti į Prancūziją, tačiau kelionę jis turėtų pats apsimokėti, nes greičiausiai Kanados vyriausybė šiam reikalui pinigų neskirs. Gyvataro vadovė krepšį į Hamiltono LB apyl. valdybą užklaudama, ar iš

K. BARONAS

tad kartu atliks ir didelį propagandinį darbą ypač Lietuvos nepriklausomybės jubiliejiniais metais. Taip retos progos negalima buvo praleisti, tad skubiai Hamiltone buvo sudarytas Gyvataro išvykos į Prancūziją komitetas šio sąstato: pirm. A. Juozapavičius, sekret. K. Žukauskas, izd. A. Blekaitis, spaudos - inform. K. Baronas ir nariai -- K. Mikšys, J. Gėdrys, G. Breichmanas ir D. Prunskutė. Be abejo, svarbiausias komiteto tikslas buvo surinkti lėšas kelionei, nes

sakė: "Jūs esate pirmieji pionieriai, siunčiami užsienį. Nuoto, kaip jūs reprezentuosite Kanadą -- priklausys ir tolimesnės panašios išvykos. Bet aš jūsų grupę gerai pažįstu ir žinau, kad patikėtą uždavinį jūs atliksite gerai".

Nesitenkino Kanados lietuviai vien tarptautiniu festivaliu. Po trumpo poilsio Paryžiuje, jų traukė lietuviškos širdys Vasario 16 gimnazijon, kur dar vyko Europos lietuvių studijų savaitė. Tačiau pirmas pasirodymas įvyko netoli Frankfurto, Koenigsteino mieste, kur tuo metu vyko "Kirche in Not" organizacijos atstovų suvažiavimas. Lietuviai pasirodė kartu su vengrais, tačiau mūsų spalvingi rūbai, mūsų sentimentalūs tautiniai šokiai, pavergė žiūrovų širdis.

Vasario 16 Gimnazijoje teko pasirodyti du kartus, pajusti senojo kontinento lietuvių sveitumą, užmegsti pažintis ir praleisti vakarus su lietuviška daina. Šios kelių dienų savųjų tarpe šokėjams paliko gilų įspūdį.

Ir vėl kelionė į Paryžių, o iš ten į Toulouse. Čia lietuviai vėl dėmesio centre. Jie filmuojami, fotografuojami, aprašomi spaudoje, rodomi televizijoje. Visur skamba Lietuvos ir lietuvių vardas, nes mūsų šokiai gatvėse parodo tik su tautiniais rūbais.

O iš Toulouse kelias ejo į kurortinį Amelie Boines miestą, kur gydo-



Gyvataro šokėjai žygiuoja Montrejeau gatvėmis.

visais atvykusiais į šias iškilmes.

Pačiam festivalyje, dalyvaujant suomiams, rumunams, ispanams, prancūzams ir kitoms grupėms, mūsų šokiai buvo susidomėjimo centre. Mūsų tautiniai rūbai, mūsų tautiniai šokiai, dvelkė kažkuo tai nauju tarp šiandieninio triukšmingo gyvenimo; mūsų šokėjos -- sukasom, mokėdamos be anglų dar prancūzų ar ispanų kalbas, pavergė jaunuolių ir "senių" širdis. Ir vėl skambėjo lietuvių vardas ir lietuviškos dainos po koncertų miesto aikštėse ar kavinėse.

Kyla klausimas -- ar vertėjo Gyvatarą siųsti į Europą?

Taip, hamiltoniečiai atstovavo Kanadai kaip

to krašto geri piliečiai. Tačiau, jie atstovavo ir Lietuvą ir mūsų tautą. Juk visose programose hamiltoniečių oficialus vardas buvo Lietuvių Tautinių šokių grupė Gyvataras - Canada. Toks pats vardas buvo įrašytas ir plakatuose, reklamose ir kt. Programos pranešėjai, pristatydami Gyvatarą, visuomet primindavo, kad tai šiaurės krašto -- Lietuvos imigrantai, apsigyvenę Kanadoje, tačiau brangią savo tėvų kraštą, jų šokiuose jaučiama nostalgija prarastos tėvynės ir pan.

Lietuviai, šiame tarptautiniame festivalyje dalyvavo pirmą kartą, tad ir buvo dėmesio centre. Mūsų puikūs rūbai, gražios liaudies dainos ir

šokiai -- žavėjo visus. Net senoji kun. Strazdelio giesmė "Pulkim ant kelių" galingai skambėjo didelėje Pirenėjų kalnų katedroje.

Iš daugelio Kanadoje gyvenančių tautų -- lietuviai buvo išrinkti atstovauti klevo lapo kraštą. Kanados vyriausybė pasitikėjo ne tik kaip šokėjais, bet ir jaunuoliais, tinkamais reprezentuoti Kanadą. Tai tik parodo, kad Kanados sostinėje Ottawoje lietuviai turi gerą vardą, nes vyriausybė kelionei pilnai pritarė, paskirdama net 5,000 dol. nors anksčiau to ir nebuvo numatę. Čia dar reiktų pažymėti, kad ir šimtmečio proga, Gyvataras kelionei į vakarinę Kanadą buvo gavęs 5 tūkst. dol. Tokiu būdu, iš Kanados gauta jau 10 tūkst. dol. parama.

Mūsų jaunimui -- tai labai geras pavyzdys, kad būti lietuviu yra garbė, o ne koks nors pareigos atlikimas. Ir tas jaunimas jam patikėtą pareigą atliko labai gerai, neapvildamas nei Kanados vyriausybės, nei lietuvių, ką pabrėžė tame festivalyje dalyvavęs Kanados konsulas Bordeaux mieste. Lietuviškas jaunimas dar turipakankamai tautinio susipratimo, tik reikia jį skatinti ir ugdyti. Ta pačia proga, Gyvataras aplankė ir Vokietijos lietuvius. Jiems Vasario 16 gimnazija paliko labai gerą įspūdį, užmegsti

(Nukelta į 6 psl.)



Gyvataro šokėjai paliekant Toronto aerodromą.

rinkus Gyvatarą reprezentuoti Kanadą tarptautiniam festivalyje, valdyba padėtų sukelti lėšas šiai kelionei. LB apyl. valdyba entuziastiškai pritarė, kartu pareikšdama: tik būkite išrinkti, o mes pasistengsime sutelkti lėšas.

Gegužės mėn. direkt. L. Kossar pranešė, kad Gyvataras iš kitų 8 finansinių grupių išrinktas atstovauti Kanadą Montrejeau festivalyje kartu su Montrealeo prancūzų grupe "Les Danseurs de St. Laurent".

Nėra kalbos, kad šioj išvykoj veikė ir lietuviškas aspektas: juk hamiltoniečiai atstovaus ne tik Kanadą, bet reprezentuos mūsų tautą, mūsų rūbus ir šokius, susipažins su kitų tautų atstovais,

vien tik lėktuvo išlaidos siekė \$7,600.

Nežiūrint vasaros atostogų, trumpu laiku, iš Kanados ir JAV lietuvių buvo surinkta beveik 4,5 tūkst. dol. Likusią sumą komitetas galvojo skolinti Hamiltono Lietuvių Kredito Banko Talka, tačiau parašytas raštas Kanados vyriausybei ir padaryti stiprūs žingsniai įtakingų asmenų paramai gauti, atnešė gražių vaisių, nes Kanados valdžia prisiuntė 5 tūkst. dol., o Hamiltono m. savivaldybė dar pridėjo 500 dol.

Taigi, kelias į Prancūziją buvo laisvas ir liepos mėn. 31 d. hamiltoniečiai pakėlė sparnus į Prancūziją.

Išleisdamas dir. L. Kossar aerodrome pa-



Gyvataras šokio sukūryje Montrejeau tarptautiniame festivalyje.

si daugiausiai kariai-veteranai. Ir čia pasisekimas milžiniškas, prašant kartoti net kelis šokius.

Atrodytų, kad mūsų kiams pritrūks jėgų ir jau Montrejeau mieste jie negalės pasirodyti pilnam pajėgume. Bet kur ten! Savo amžium, Hamiltono Gyvataras, jauniausia iš visų dalyvių grupė, ne tik šoko scenoje bet dar surado laiko bendrauti su vietos gyventojais, nes tarptautiniai festivaliai čia turi visai kitą antspalvį, negu JAV ar Kanadoje: be pasirodymo scenoje, vakarais dar vyksta įvairūs pasilinksminimai aikštėse, šokama gatvėse ir bendrai, arčiau susipažįstama su



Vasario 16 gimnazijoje šoka Kepurinė.



J. PAUKŠTIENĖ

"Jaunieji šoka" (acrylic).



Dailininkės Jadvygos Paukštienės paroda nuo spalio 12 iki 31 d. vyksta Balzeko muziejaus galerijoje, 4012 Archer Ave. Chicagoje. Paroda atidaryta kasdien nuo 1 val. iki 4:30 v. p.p. J. Paukštienė yra baigusi meno mokyklą Lietuvoje ir studijavo Paryžiuje. Jos kūrinių parodos buvo suruoštos Vokietijoje, Kanadoje ir Amerikoje.

AMERIKA DIDELĖ IR GRAŽI ŠALIS, TIK...

Amerika yra didelė, turtinga ir graži šalis. Didžioji jos gyventojų dauguma yra geri ir dorai žmonės. Tačiau šioje gražioje laisvių šalyje yra nedidelė gyventojų dalis, kurios darbai baigia uždengti blogu šydu visą Ameriką.

Laikraščiai ir kiti žinių perdavėjai ieško sensacijų, bet dabar su nusikaltimais susiduriama ne tik žiniose, bet veik kiekvieną dieną visur gyvenime. Ne tik vakarais ir tamsiomis naktimis, bet ir dieną žmonės, o ypač moterys nebesaugios miesto gatvėse ir net savo namuose. Nusikaltimus daro suaugę, bet gal daugiausia jaunimas ir paaugliai vaikai. Nusikaltimų rūšys: papirkinėjimas, sukčiavimas, išeikvojimas, vagystės, plėšimai, padėgimai, išprievartavimai ir žmogžudystės.

Gyvataras....

(Atkelta iš 5 psl.)

ryšiai su ten gyvenančiais lietuviais. Keli hamiltoniečiai net ketina grįžti vėliau į šią gimnaziją ir ten mokytojauti.

Gyvataro išvyka pakėlė dar aukščiau lietuvių vardą kanadiečių tarpe, o mūsų jaunimui parodė lietuviybės reikšmę, mūsų liaudies meno vertę ir grožį. Tad lietuvių sudėtos aukos ir parama nenuėjo veltui. Ji ir ateityje stiprins lietuvišką jaunimą moraliai.

P. ŽIČKUS

Prie to dar reikia pridėti kruvinas demonstracijas, įstatymų nesilaikymą, davimą sau visiškos laisvės, tuo pačiu pažeidiant kitus. Tai nusikaltimų rūšys, kurios baigia užvaldyti Ameriką, o pagal jos pavyzdį, persimeta ir į kitus kraštus.

Baimė yra apėmusi Amerikos ir kitų kraštų ramių žmonių didžiąją dalį. Žmogus jaučiasi nebesaugus ir net nebetikras dėl savo paties žingsnių. Pirmasis baimės pavyzdys yra Amerikos ir kai kurių kitų valstybių vyriausybės patikavimas prievartai. Nekalbama ir bijomasi, kad kas nors kitas nepasakytų blogo žodžio prieš šių dienų raudonuosius tironus ir tautų pavergėjus. Baimė neleidžia imtis griežtesnių priemonių prieš įstatymų laužytojus, miestų degintojus, kurie liepsnojančiomis gatvėmis, apšaudodami gaisrininkus, gesinančius tuos gaisrus. Baimė neleidžia areštuoti masinių plėšikų ir kitų nusikaltėlių bei tvarkos ardytojų, nes už jų nugaros stovi agitacinė jėga, kurios centras yra Maskvoje.

Šiandien sunku kalbėti apie moralę. Šių dienų žmogus stengiasi net to žodžio nežinoti. Moralės sąvoka jam darosi atgyventa ir išmestina į šiukšlyną. Seniau nuo vaikystės buvo skiepijama, kad reikia gerbti tėvus, suaugusius, vyresnius,

mokytojus, kunigus. Mūsų mokyklose buvo elgesio pažymiai. Šiandien tas viskas jau atgyventa ir pasenę. Tėvų nugaros ne tik vaikams, bet ir suaugę. Suaugę vaikai stengiasi atsikratyti pasenusiais tėvais, kaip kokiais niekam nebereikalingais daiktais. Nebėra pagarbos vyresniems. Jeigu mokiniams sveikinas mokytoją ir rodo jam pagarbą, kitų mokinių yra išjuokiamas ir nemėgstamas. Nebeužleidžiam vietos viešoje susisiekimo priemonėje ar kitur nei moteriai nei vyresniam, ar net senam. Vaikai naikina svetimą turtą, nes niekas nemokina jų, kad to negalima daryti. Motinos sėdi ant laiptų su cigaretėmis lūpose, o jų vaikai mėtosi akmenimis į kaimynų langus.

Didžioji atsakomybės dalis už nusikaltimus ir nusiūkusią moralę tenka tėvams, mokytojams dvasiškai ir pagaliau valdžiai. Reiškia visa visuomenė yra atsakinga už žmones, kuriuos ji pati auklėja ir moka. Bet už daug nusikaltimų, moralės nusmukimą ir įstatymų laužymą yra atsakingi spauda ir televizija. Sensacijų ieškodami ir blogai suprasdami žmonių laisvės, didžiąją informacijų dalį patiekia iš pasikalbėjimų su nusikaltėliais, demonstrantais ir įstatymų laužytojais. Svarbiausia visų šių dienų blogybių priežastis yra asmenys, organizacijos ir valstybės, kurios sudrumstam vandenį nori

ERDMONAS SIMONAITIS

80 M. AMŽIAUS
SUKAKTIES PROGA

Turėjau garbės ir malonumo pažinti šią garsią asmenybę, kai 1927-1938 m. laikotarpį buvau Klaipėdos krašto komendantu.

Jo vardas neatskiriamai surištas su Klaipėdos krašto atvadavimu, kuriame jo valdymo turėjo lemiamos reikšmės. Apie tai sukilimo vadas J. Budrys savo atsiminimuose sako: "Jo atsisostojimas priešaky, drąsa, krašto ir žmonių pažinimas laidavo pasisekimą". Per eilę metų teko man su E. S. tarnybiniai bendradarbiauti ir privačiai bičiuliškai santykiuoti ir tikrai įsitikinau, kad jis ir kraštą ir jo gyventojus gerai pažinojo. Mūsų dažnų susitikimų ir pasikalbėjimų metu jis mane supažindino su krašte esančia politine padėtimi, veikiančiomis partijomis, lietuvių ir vokiečių santykiais. Jo informacijos, svarbios ir turiningos, buvo man naudingos, nes turėjau reikalų, kaip su gyventojais, taip ir su krašto autonomine valdžia. Reikėjo saugoti valstybės reikalus ir nepažeisti autonomijos statuto. E. S. buvo geras to statuto žinovas, nes turėjo reikalų jį vykdančiam, eidamas Krašto Direktorijos pirmininko pareigas. E. Simonaičio veiklos siekis buvo kuo artimiausiai bendradarbiauti su visais krašto gyventojais krašto ir valstybės gerovei.

To tikslo siekdamas jis palaikydavo plačius santykius, kaip su lietuviais, taip ir su vokiečiais, nevengdavo su jais susitikti ir pasikalbėti įvairiais politiniais klausimais.

Dėka tam, E. S. laimėjo kraštui ir valstybei didoką skaičių lojalių piliečių visuose gyventojų sluoksniuose. E. S. buvo viena iš ryškiausių asmenybių lietuvininkų tarpe ir turėjusi autoritetą vokiečių tarpe.

Tą jo sėkmingą darbą, gerinant tautybių santykius ir ugdant lojalių piliečių skaičių, nutraukė vokiečių okupacija ir Dachau kace-

žvejoti, tai komunistai ir jų simpatikai.

Labai blogai, kai kunigai eina deginti federalinės valdžios turtą ir dokumentus (Milwaukee, Wisconsin valstybėje), sudėgino vyrų mobilizacijos kartoteką, labai blogai, kai universitetų profesoriai ir mokyklų mokytojai mokina, kaip laužyti įstatymus, neklaušyti valdžios ir vesti kraštą į visišką anarciją.

Amerika didelė ir graži šalis, tik joje nebesaugu gyventi.

tas, kur jis praleido 4 su viršum kančių metų. Bet ir čia jo stipri asmenybė nepalūžo: išėjęs į laisvę, nors ir atskirtas nuo savo šeimos, toliau dirba lietuvių visuomenės labui.

Jo nuopelnas Lietuvai neįkainuojamas: Klaipėdos uostas visokeriopai sustiprino valstybės organizmą.

Tebūnie jam amžina garbė ir tesuteikia jam Aukščiausias geriausios sveikatos ir ilgiausių metų!

R. Liormanas

MACHINE TOOL
DESIGNER

MACHINE TOOL
DETAILER

INTERNATIONAL
MANUFACTURER.

Permanent salary position.

BIRMINGHAM AREA,

Call

J. FRANK or F. TAYLOR

313-566-3811

Equal Opportunity
Employer

(106-109)

PRODUCTION WORKERS
PRESS OPERATORS
Fringe benefits and overtime. Day
work. Steady work for qualified men.
KORRECK MFG., INC.
32900 Dequindre, Warren, Mich.
1 block south of 14 Mile
(106-108)

JOURNEYMEN DIE MAKERS

Excellent working conditions
and fringe benefits.

APPLY IN PERSON

EMPLOYMENT OFFICE

1717 Fort Street

TRENTON, MICH.

Applications accepted Monday
through Friday 8 a.m. to 4:30
p.m.

DANA CORP. TRENTON PLANT

An equal opportunity employer
(103-106)

PRODUCTION WORKERS

APPLY IN PERSON AT

EMPLOYMENT OFFICE

8A. M. TO 4:30 P. M. MONDAY

THROUGH FRIDAY.

DANA CORP.

1717 Fort Street
TRENTON, MICH.

An equal opportunity employer
(103-106)

Coroner Samuel R. Gerber sako:

"Šerifo McGettrick's sumanumu ir pagerinimai tapo padidinta apsauga kiekvienam gyventojui Cuyahoga Apskrityje..."

PERRINKITE JAMES J.

McGETTRICK

SHERIFF
DEMOCRAT

Užgirtas įvairių tautinių grupių atstovų

McGettrick for Sheriff Committee,
Carl Narducci, Chairman — 22281 Libby Rd.

Retain Judge Sumner
CANARY
Cuyahoga County Court of Appeals
Endorsed by: Cleveland Bar Association, Cuyahoga County Bar Association and The Cleveland Plain Dealer
Citizens for Judge Canary, Ralda L. Mayer, Secretary,
20550 Detroit Road, Rocky River, Ohio 44116.

Licenzijuota lietuvių įmonė, registruota
U.S. Department of Justice
COSMOS PARCEL EXPRESS CORP.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje
pageidaujimų prekių labai prieinamomis, žemesnėmis negu
kitur kainomis.
Priimami užsakymai automobilių, šaldytuvų,
televizijos aparatų ir t.t.
KREIPKITES į mūsų lietuvių bendrovę, kuri turi teisę siun-
tinius siųsti be tarpininkų, tiesiai iš Chicago į Lietuvą.
Vedėjai E. ir V. ŽUKAUSKAI

PETRUS
LAIDOJIMO ISTAIGA
MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel GR 6-2345-6
CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel TO 3-2108-9
TRYNS MODERNIOS KOPLYČIOS

PLANINGAS TAUPYMAS MOKA GERUS DIVIDENDUS.
PRADEK TAUPYTI ŠIANDIEN!
4^{3/4}% Metinis dividendas mokamas už
indėlius taupymo knygutėse.
5% Mokamas už vieno metų taupymo
lakštus nuo išdavimo datos.
(\$5,000.00 ar daugiau, įdedant po \$500.00)
5^{1/4}% Mokamas už vieno metų taupymo
lakštus nuo išdavimo datos.
(\$10,000.00 ar daugiau, įdedant po \$1,000.00)
MUTUAL Federal SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
2212 WEST CERMAK ROAD ■ CHICAGO ■ VI 7-7747
OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4;
Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.
PARKING LOT — ADJOINING OUR OFFICE BUILDING JOHN J. KAZANAUSKAS, President



PADEKA DIRVOS VAKARO MECENATAMS

Rengiant Dirvos jaunųjų dainininkų varžybas - koncertą mecenatais mielai sutiko būti, paremdami stambesnėmis aukomis, šie asmenys:

Inž. R. Pauliukonis	\$30.00
Dr. A. Butkus	\$25.00
Dr. H. Brazaitis	\$25.00
Dr. D. Degesys	\$25.00
A. Garmus	\$25.00
Dr. A. Martus	\$25.00
Dr. V. Ramanauskas	\$25.00
Dr. J. Skrinska	\$25.00

Dirva ir jos leidėja Vilties Draugijos valdyba gerbiameis mecenatams už paramą nuoširdžiai dėkoja.



Pianistas Andrius Kuprevičius

• **Sol. Baras, pianistas A. Kuprevičius ir smuikininkė E. Kuprevičiūtė - Bergienė** išpildys koncerto programą spalio 26 d. Clevelando Muzikos Instituto salėje. Koncertą rengia Jungtinis Finansų Komitetas Clevelando skyrius ir pelnas skiriamas vajui.

• **Balfo vaju** vyksta višą spalio mėnesį. Pirmieji aukotojai: 110 dol. Pranas Aleksandravičius, 51 dol. dr. Jonas Mačiulis, 50 dol. dr. Vytautas Kariblis, dr. V. ir V. Adomavičiai, Akron, 31 dol. J. ir M. Mikonai, 26 dol. J. Kristolaitis, 16 dol. V. Juodvalks ir B. Steponis.

Reikia savanorių aukų rinkėjų. Kas gali prašau telefonuoti valdybos nariams. **Balfo Valdyba**

POSĖDŽIAVO KRIKŠČIONIŲ DEMOKRATŲ TARYBA

Praėjusiame savaitgalyje Clevelande buvo suvažiavusi Lietuvių Krikščionių Demokratų partijos taryba savo organizacinių reikalų ir politinės veiklos apsvastyti bei artimosios ateities veikimo planą aptarti. Šią tarybą sudaro LKDP centro komitetas, skyrių pirmininkai ir biuletenio redakcija. Posėdžiams pirmininkau-

ATVYKSTA R. NIXON

Laikydamos svarbiu gauti Ohio "elektorių kolegijos" 26 balsus, respublikonų kandidatas į prezidentus Richard M. Nixon atvyksta kalbėti į Clevelandą trečią dieną, spalio 30 d. Ta proga jis turės pasitarimus su vjaus komitetų vadais. Lie-

vo CK pirmininkas A. Kasiulaitis. Be kitų organizacinių dalykų, CK komiteto vicepirmininkais išrinkti to komiteto nariai, partijos veteranai buvę pirmininkai: kan. V. Zakarauskas, Pr. Vainauskas ir dr. K. Šidlauskas.

Tarybos suvažiavimo dalyviams pagerbti LKDP Clevelando skyrius šeštadienio vakare Čiurlionio ansamblio namuose suruošė vakarienę. Ją atidarė skyriaus pirm. P. Mikšys. Pasveikinęs tarybos narius ir svečius, kurių tarpe buvo ir gražus būrys kitų politinių srovių atstovų, tolimesnį programos vedimą perdavė P. Balčiūnui. Oficialiojoje dalyje kalbėjo CK pirm. V. Kasiulaitis, Pr. Vainauskas, dr. K. Šidlauskas bei svečiai J. Virbalis (LAS), J. Mikonis (LFB) ir J. Nasvytis (ALTS Clevelando sk. pirm.). Šiose kalbose pabrėžta bekompromisinis LKDP ryžtas siekti Lietuvos laisvės, nesizavint tariamojo bendradarbiavimo viliojimais.

Pobūvyje dalyvavo gražus būrys ir jaunimo, partijos prieauglio. Duota ir jam pasireikšti. Ant. Razgaitis perskaitė LKDP manifestą, kuriuo šiais Lietuvos laisvės atkūrimo sukakties metais Pasaulio ir CK komiteto pirmininkai su buv. pirmininkais glausta forma deklaravo pagrindinius krikščionių demokratų politinės platformos principus.

Tiek tarybos posėdis tiek po jo sekęs pobūvis praėjo viltinga nuotaika, skatinančia mūsų politinių srovių bendradarbiavimą nemariųjų lietuvių idealų siekime. (al)

• **Ohio Citizens' Komitetas** rengia paminėjimą 1956 metų Vengrijos sukilimo prieš raudonąją Sovietų terorą sekmadienį, spalio 27 d., 5:30 val. po pietų, Hollenden House, 612 Superior Ave. Pagrindiniais kalbėtojais bus Ralph J. Perk, County Auditor, Tautybių Sąjūdžio pirmininkas ir Vengrų Laisvės Kovotojų pasaulinės federacijos pirmininkas dr. Andrew Pogany, Stanford Univerisite-to profesorius.

• **Dail. Antanas Vaikšnoras** šiuo metu su savo naujais kūriniais dalyvauja The Cleveland Institute of Art, 1114 East Blvd., grupinėje parodoje, kurią partartina visiems aplankyti, nes joje išstatyta vertingų kūrinių. Ji bus atidara iki lapkričio 1 d.

tuviai kviečiami gausiai dalyvauti sutikime ir išklau-syti jo pranešimo.

Ohio valstija paprastai balsuoja už respublikonus, tačiau didysis Clevelandas būdamas demokratų kontrolėje gali nusverti Ohio balsavimus, todėl respublikonų vadai rado reikalą pasikviesti Nixoną į Clevelandą prieš pat rinkimus.

Lietuviai čia smarkiai dirba Nixono ir Agnew rėmimui. Clevelando Lietuvių komitetas kviečia lietuvių balsuoti už Nixoną ir Agnew ne laiškais parinkę ketletą adresų, bet per DIRVĄ, kuri pasiekia tūkstančius šeimų visame krašte.

Jau buvo paskelbtas Clevelando Lietuvių Komiteto sąstata, susidedas iš darbščių, įtakingų veikėjų. Jis pasiskirstė pareigomis sekančiai:

Dr. V. L. Ramanauskas — pirm., A. Laikūnas — vicepirm., dr. V. Stankus — vicepirm., adv. A. Širvaitis — vicepirm., I. Šatkauskienė — sekr. ir K. S. Karpis — spaudos informacija.

Nariai: V. Apanius, St. Astrauskas, dr. Vl. Bložė, S. Gedgaudienė, inž. D. Iešmantas, V. Juodvalkis, G. Kudukienė, dr. J. Mačys, dr. inž. S. Matas, inž. V. Matas, inž. J. P. Nasvytis, dr. K. Pautienis, dr. J. Stan-kaitis, Č. Šatkauskas.

HELP WANTED MALE

WANTED WAREHOUSE HELP

FULL TIME POSITIONS.
DAY TIME HOURS.
PART TIME
1 To 5 P. M.

Good starting rate & good working conditions. Company benefits.

Apply
Personnel Department
GILTEX MFG. CO
456 Sackett Pt. Rd.
North Haven, Conn.
MONDAY-FRIDAY
10 A.M.-4 P.M.

An equal opportunity employer (104-105)

C & P PRINTING PRESS OPERATORS

We have immediate full time openings for persons with either trade school training or equivalent experience. Excellent starting salary. Incentive program, liberal benefits program, every opportunity for advancement. Please call Mr. Smith, (617) 963-7700, Extension 316 or apply.

Perrin Products Corp.
A Subsidiary of Dyme Industries, Inc.
RANDOLPH INDUSTRIAL PARK
RANDOLPH, MASS.
An Equal Opportunity Employer (104-106)

SHOP POSITIONS AVAILABLE

For experienced men or trainees
Build Refrigeration Equipment
ELECTRICIANS
Assemblers—in nut & bolt work.
Steady work for qualified men.
Fringe benefits.

Apply in Person or call Jack Stranko
To Arrange for Interview
ELLIS & WATTS CO.
8407 Monroe Ave., Rossmyne, Ohio
513 — 890-8000 (101-106)



ŠTAI JO REKORDAS

KONGRESMANAS CHARLES A. VANIK

balsavo "TAIP" už Medicare.

Jo oponentas balsavo "NE".

VANIK RŪPINASI ŽMONĖMIS.

Vanik for Congress Committee, Thomas C. Westropp, Chmn., 2627 Rubyvale.

TURĖKIT SAVO ŽMOGŲ KONGRESE

"Vienatinis būdas Kongresmanui įrodyti, kad jis tikrai paiso žmonių, yra kaip jis Kongrese balsuoja".



• Įžymus Clevelando Orkestras praneša, kad studentams įvestos papigintos kainos į savo koncertus Severance salėje, penktadienio ir šeštadienio vakarais ir sekmadienį po pietų.

Clevelando Orkestro svečias konduktorius Istvan Kertesz duos įdomų koncertą Mahler Simfonija No. 2 spalio 31 d. ir lapkričio 2 ir 3 dalyvaus soprano Simone Mangelsdorff, contra lto Brigit Finnla ir Clevelando orkestro choras.

• Tautybių grupės Clevelande uoliai įsijungė darbui išrinkti senatorium respublikoną Saxbe į nominacijoje pralaimėjusio senatoriaus Frank J. Lausche vietą. Komitetus už Saxbe yra sudarę lietuviai, čekai, estai, latviai, rumunai, graikai, kubiečiai, airiai, vokie-

čiai, serbai, libaniečiai, slovakai, lenkai, slovėnai, italai ir vengrai. Kandidatas William Sexbe yra gerai supažinęs su tautybių grupių reikalais. Už Saxbe kviečiami balsuoti visi Ohio lietuviai.

Panašiu būdu tautinės grupės remia ir respublikonų kandidatę Frances P. Bolton. Už šią kandidatę balsuos tik 22-ro Kongresinio distrikto piliečiai.

• Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus gaunate kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

COOK

Plain for family of six. No laundry or cleaning — some baby sitting. Lovely room & bath—live in 5 days. Over 35. salary \$75.00 per week — 216 — 932-0040 or 216 — 382-3438. (104-107)

AMERIKOS LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBAS

6835 Superior Ave. Telef. 391-1143
Cleveland, Ohio

Kviečia visus tapti klubo nariais.

Palaikydami Klubą — kartu paremsime Clevelando lietuvių organizacijas.

Penktadieniais galima vaišintis bulviniais blynais, dešromis, virtiniais ir kepta žuvimi. Kitomis dienomis įvairūs kiti valgiai.

Visi susitinkame Lietuvių Klube!

Naturally

SUPERIOR SAVINGS

Main Office: SINCE 1909
798 EAST 185th STREET
6712 SUPERIOR AVENUE
13515 EUCLID AVENUE

HOME and REMODELING LOANS
INSURED SAVINGS

HELP WANTED MALE

WOODWORKERS

Openings available days for operators of saws, sanders, etc. Experience preferred but training also available. This is year round employment with paid holidays and other employee benefits.

APPLY DAILY

Mon. thru Fri. 8:30 A.M. to 5 P.M.

E. NORRIS BROWN CO.
58 SO. WASHINGTON ST.
WHITMAN, MASS.
(106-108)

PAPER Trimmers, Sheeters and Slitter Operators. Top wages and fringe benefits, permanent employment, excellent working conditions. Only experienced need apply.

SEAMAN PATRICK PAPER CO.
2000 Howard St., Detroit, Mich.
313 — 825-5500

All replies kept confidential (105-111)

CORPORATE INDUSTRIAL ENGINEERS

Expanding Multi-Plant Corporation is seeking services of aggressive, ambitious engineers with potential line management abilities.

Experience in assembly line methods, woodworking, pre-fab housing preferred, but not essential.

Must be willing to travel considerably for first two years. Initial assignments do not require immediate relocation.

College degree or equivalent experience required. Send resume and salary requirements to:

Ray A. Forycki, Chief Industrial Engineer, Divco-Wayne Industries, 100 South Broadway, Union City Michigan 48094. (106-109)

RETAIL SYSTEMS ANALYSTS FOR NCR CENTURY SERIES

Extremely successful marketing of the NCR Century Series Systems has created the need for additional hire of qualified systems analysts in the Detroit area.

Qualifications:

2 or more yrs. experience in programming (Cobol desired).

Possess the skills necessary for a successful magnetic file installation.

Be able to advise and recommend documentation procedures for systems and programs as well as systems designs for initial applications.

Ability to establish and maintain schedules for entire system, programming and conversion procedures.

Software knowledge

Starting salary will be competitive. Complete fringe benefit program 100% company paid.

If you see no future in your current position, and are seeking a challenge in the retail EDP field. No overnight travel.

We invite your response. Selected applicants will enjoy a permanent and lucrative career.

Interviews in confidence—evening if desired. Phone Mr. Lew Knabel, Personnel Director, (313) 873-5500 or send resume.

NCR

2875 W. Grand Blvd.
(At John Lodge Xway)
Detroit, Mich. 48202

An Equal Opportunity Employer (100-101)

DELLA E. JAKUBS & SON LAIDOJIMO ISTAIGA

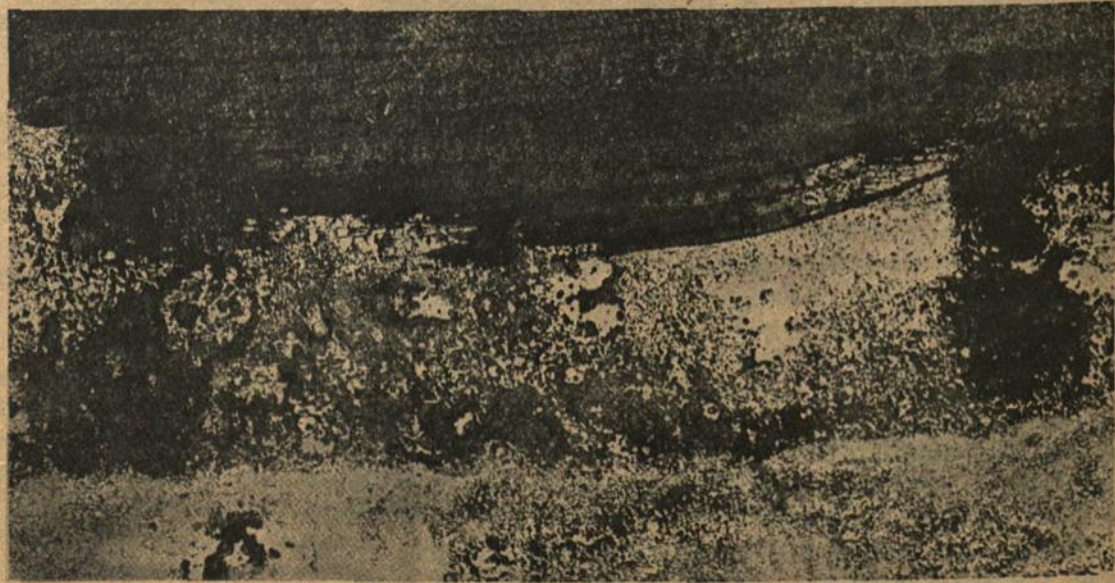
Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
361-1763

936 East 185th Street
531-7770



Dail. Antano Vaikšnoros vienas kūrinių, kuris šiuo metu išstatytas Clevelande vykstančioje parodoje.

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

SUSITIKO PO PENKIOLIKOS METŲ...



Du pirmieji Australijos Lietuvių Bendruomenės organizacinio laikotarpio pirmininkai susitikę po ilgos pertraukos Bostone. Iš kairės buv. Australijos LB Krašto valdybos pirm. (išbuvęs 3 kadencijas) J. Vaičiūnas, dabar gyvenęs Bostone ir Jonas Valys (išbuvęs net 6 kadencijas), kuris buvo atvykęs iš Australijos į PLB seimą.

• **ALTS Valdyba** šiomis dienomis skyriams ir tarybos nariams išsiuntinėjo savo bendraraščius Nr. 7 ir 8. Pirmuoju bendraraščiu skatinama organizuoti ir privačiu būdu remti Dirvos laikraštį, antruoju primenama, jog ateinančiais metais sukanka 25 metai nuo lietuvių tautinės ideologijos kūrėjo ir ryškintojo Prezidento Antano Smetonos mirties. Tai neeilinė sukaktis, minėtina pagal vietos galimybes, stengiantis vykdyti ją kiek galint platesniu mastu.

• **ALT S-gos East Chicago** skyriaus išdininkas R. Nemickas, siųsdamas Dirvai 55 dolerių čekį, rašo, kad ši suma buvo surinkta Dirvai paremti skyriaus dešimtmečio minėjimo baliję, pravedus rožių valsą.

Dirva nuoširdžiai dėkoja aukojusiems. Tai galėtų būti gražiu pavyzdžiu ir kitiems skyriams, rengiantiems balius, kad visada galima sudaryti galimybę vienu kitu doleriu paremti Dirvą.

Dar kartą ačiū ALT S-gos East Chicago skyriui.

• **Antanas Nakas**, atotogų metu daug laiko pavšventę tapybai ir muzikai, dabartiniu metu ruošiasi

savo parodai, kuri įvyks lapkričio 16-24 dienomis Chicagoje, Čiurlionio Galerijoje. Iš profesijos būdamas muzikas, jis 4 metus studijavo meną Chicago Dailės Institute ir savo darbuose puoselėja muzikos ir tapybos menų glaudų artimumą.

Jungdamas dailę su muzika, šią vasarą pagal mūsų poetų eilėraščius, sukomponeavo 10 dainų bosui, o anglų ir prancūzų kalba po dvi dainas. Į magnetofono juostą įrašė virš 10 improvizacijų fortepijonui pagal liaudies dainas.

Parodoje ruošiasi išstatyti nemažai paveikslų, kurių turės ryšio su jo kompozicijomis.

• **Korp! Neo-Lithuania** New Yorko metinis banketas šiais metais įvyksta lapkričio 2 d. Travelers Hotel prie La Guardia aerodromo.

• **A. L. Kat. Federacijos** ruošiamą Kristaus Karaliaus šventę įvyks š. m. spalio 27 d., 12 val. (po Mišių), Mespheto lietuvių parapijos bažnyčioje, New Yorke. Kalbės dr. Domas Jasaitis. Bus ir trumpa meninė dalis. Šventė tęsis neilgiau vieną valandą. Visi lietuviai maloniai kviečiami dalyvauti.

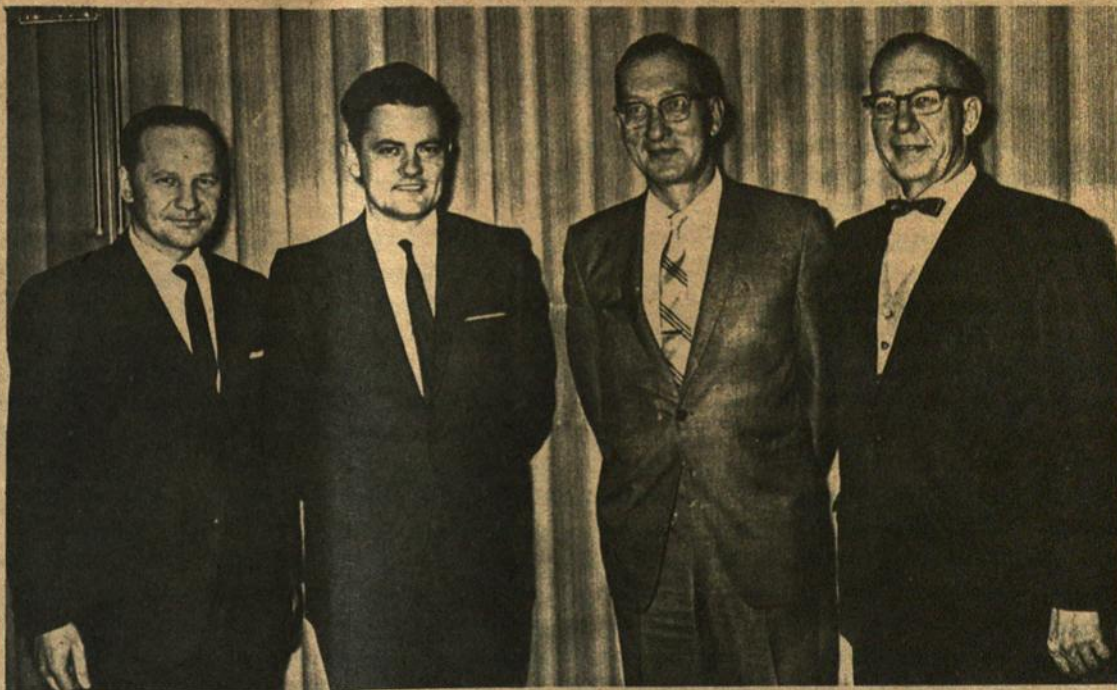


Ruošiantis J. Gaidello operos "Dana" pastatymui, režisierius Petras Maželis iš Clevelando buvo nuvykęs Chicagon aptarti su dail. A. Kurausku operos pastatymo formą ir sceninį apipavidalinimą.

A. A. JONUI DĖDINUI

mirus, liūdesio valandoje p. DĖDINIENEI, dukroms RASAI, AUDRAI ir sūnams SAULIUI ir RIMUI nuoširdžią užuojautą reiškia

Worcesterio Skautų "Nevėžio" Tuntas
Worcesterio Skautų "Neringos" Tuntas
Worcesterio Skautų Tėvų Komitetas



Lietuviai kandidatai Lietuvių Prekybos Rūmų susirinkime. Iš kairės: C. Oksas, inž. Valdas Adamkus -- kandidatas į Sanit. Distrikto patikėtinius, adv. Antanas Valukas -- kandidatas į teisėjus ir Lietuvių Prekybos Rūmų prezidentas dr. Jerome V. Noreikos nuotrauka

Padėkime Valdui Adamkui

"Paviršutiniškai žiūrint galėtų atrodyti, kad Chicago sanitarinio atžvilgiu turėtų būti labai laiminga, turėdama tokią didelį ežerą, ir dar tiek daug vandens. Gerk, maudykis ir švarinkis. Deja, tai tik taip atrodo.

Jei užtersi ežero vandenį, tai ne tik jo gerti negalėsi, bet jis pasidarys tikras visokių ligų šaltinis. Be to, ir vandens iš ežero negali semti tiek, kiek reikia. O ne. Čia yra kieti istatymai ir sutartys su Kanada.

Senesniosios kartos miesto gyventojai, suprasdami ar bent nujausdami čia suminėto problemų svarbą, 1899 metais įsteigė savotišką valstybės organizaciją. Tarytum būtų įsteigę Illinois valstybės viduje dar vieną valstybę - Metropolitan Sanitary District of Great Chicago. Jos vadovybė susidaro iš 9 rinktų patikėtinių (trustees). Vienas iš jų yra prezidentas.

Svarbiausias tos organizacijos uždavinys, trumpai ir labai paprastai tariant, yra laikyti ežero vandenį tinkamu vartojimui ir bepriskaitingai sutvarkyti atmatas. Specialistai apskaičiavo, jeigu žmogiškos ir pramoninės atmatos nebūtų tvarkomos, tai per vienerius metus visa Chicago būtų užkasta po 9 pėdom įvairių atmatų.

Visi žinome, kad moderniška atmatų transporto priemonė yra vanduo. Tačiau mažai kas težino, kad Chicagoje tokio vandens (nešančio atmatas), kasdien susidaro 1,100,000,000 galionų. To, ir tokio vandens, nei

į ežerą, nei į upę leisti negalima.

Per milžiniškus požeminius vamzdžius - tunelius, tas vanduo veržiasi į districto imones, kurių uždavinys tą vandenį sutvarkyti... Dar daugiau. Taip sutvarkyti, kad jos duotų pelno..."

Toki Sanitary District organizacijos ir darbo vaizdą 1958 metais Dirvos skaitytojams yra pateikęs Dr. K. Sruoga (Dirva Nr. 29).

O antroje minimo rašinio dalyje, Dr. K. Sruoga pateikia adv. Antano A. Olio, tuometinio Sanitary District prezidento, pažiūrą į lietuvių dalyvavimą šio krašto politikoje. A. Ollis aiškiai tarė: "Aš visuomet norėjau ir noriu, kad kiek galima daugiau lietuvių iškilėtų į aukštesnes Amerikos viešojo gyvenimo vietas. Tada ir kova už lietuvių, o svarbiausia už Lietuvos nepriklausomybę, būtų daug sėkmingesnė. Tai juk yra kiekvieno lietuvių karščiausias troškimas".

Šiandien ši apybraiža kartojama. Mat šiuo metu Chicago lietuviai stovime prieš faktą, kad į tą patį Sanitary District vieno devynių patikėtinių postą, kandidatuoja jaunesnės kartos mūsų tautietis, užsigrūdinęs visuomenininkas - inžinierius Valdas Adamkus. Visa lietuviškoji spauda ir visuomenė neabejotinai remia jo pastangas.

Tačiau jeigu galvojama, kad užtenka lietuviui vien atiduoti balsą už Valdą Adamkų lapkričio 5 d. balsavime, tai daro klaidą. Tiesa, Valdas yra nuominuotas ir indorsuotas respublikonų partijos, bet ir šiuo at-

veju reikalinga dar kiekvieno mūsų talka, paakinant kaimynus, pažįstamus ir bendradarbius: kitus amerikiečius, kad jie balsuotų drauge su mumis už Valdą. Tai vienas momentas. O antras -- Valdas reikalingas savo rinkiminei akcijai praveisti pinigines paramos. Šio mėn. pradžioje, kaip jo rinkimų akcijos vadovas, adv. dr. G. Gedvilą pareiškė Valdo išpareigojimui siekti per \$20.000, o jų būsią dar daugiau. Todėl laukiama iš kiekvieno lietuvių ir piniginių parama. Pirmoje eilėje su ryškia parama turėtų išeiti Valdo studijų meto kolegos, karta, kuri geriau materialiai yra išikūrusi, negu senesnioji ar tai ankstesnės ar tai pokačinės imigracijos lietuvių karta. O jauniausieji lietuviai galėtų įsijungti į Valdo Adamkaus rinkiminę akciją, talkindami komitetui, platinant paskutinėmis prieš balsavimą dienomis Chicago gyventojams atsišaukimus, lapukus, kviečiančius balsuoti už Valdą Adamkų.

Piniginę paramą Valdui Adamkui remti, prašoma nukreipti į jo vardą spec. sąskaitą, Marquette National Bank, 6316 So. Western Ave., Chicago Ill. 60636, Acc. Nr. 577-227-0; asmeninę talką pranešti, įsiregistruoti Margučio raštinėje, Marquette Rd. ir Artesian Ave. kampe, tel. GR 6-2242.

M. Valiukėnas

Skaityk ir platink
DIRVĄ

SUKAKTUVINIŲ METŲ KONCERTAS BOSTONE

Lapkričio 2 d. 8 val. 30 min. vak. Bostone, žinomoj koncertų salėj Jordan Hall, rengiamas Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 50 metų sukakčiai minėti koncertas, kuris turėtų būti mūsų susitelkimas tos sukakties reikšmei įprasminti.

Koncerto pirmąją dalį atliks mūsų žinomi solistai Dana Stankaitytė, Leonas Baltrus ir Arnoldas Voketaitis. Ir šios dalies vokalinės muzikos kūriniai rūpestingai atrinkti ir pritaikyti šio koncerto nuotakoms. Dana Stankaitytė, be Puccini'o Manon Lescaut arijos, Bostone pakartos komp. Jer. Kačinsko Triptiką, kuri ji dainavo PLB seimo didžiajame koncerte New Yorke, Lincoln'o centre.

Antrąją koncerto dalį užims komp. Jul. Gaidelio kantata Kovotojai, muz. Petro Armono ir Dainavos statytas. m. vasario 16 d. Chicago Lyric Operos scenoje (tos kantatos atsiradimu ypač daug rūpinosi tuometinis Chicago ALT-bos pirm. Jul. Pakalka). Bostone Kovotojus stato Chorus pro Musica, kuris Jul. Gaidelio veiklą dainuos lietuvių kalba. Kovotojų statytojas ir dirigentas -- Alfred Nash Patterson. Solistai tie patys -- D. Stankaitytė, L. Baltrus ir A. Voketaitis.

Sukaktuvinių metų koncertą Bostone rengia Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 50 metų sukakčiai minėti Komitetas. Bostono ir jo plačių apylinkių lietuvių jis maloniai kviečia lapkričio 2 d. vakare pripildyti Jordan Hall'ą, o taip pat visokiariopai šio didelio koncerto rengimą paremti.

Iki malonaus pasimatymo sukaktuvinių metų koncerte!

RUDENS BALIUS

ALT S-gos Chicago skyriaus spalio 26 d., šeštadienį, Balio Pakšto salėje rengia tradicinį Rudens Balių su įdomia programa.

• **Cincinnati lietuviai**, Lietuvos Vycių kuopos kviečiami, gausiai susirinko į tradicinį rudens pikniką rugsėjo 22 d. gražiamame Mt. Airy miesto parke-miške. Valdybos pirm. Joe Maezer pravedė susirinkimą, kurio metu vietoj pasitraukusio Jim Med, valdybos išdininku buvo išrinktas A. Reifonas. Šių metų Cincinnati lietuvių valdybą sudaro: pirm. Joe Maezer, vicepirm. Jerome Yocis, sekr. Mrs. J. Fedyk, išd. R. Reifonas ir vis. reik. ved. dr. A. Liauba.

LATHE & TURRET LATHE OPERS. Needed for fast growing middle-sized company. Top rates, all fringes. Steady non-seasonal employment. PYLES INDUSTRIES INC. 28990 Wixom Rd., Wixom, Mich. See Mr. Berkaw from 8 to 5 An Equal Opportunity Employer (106-110)

FOUNDRIY WORKERS Positions open for: GRINDERS LABORERS WELDERS FURNACE HELPERS Excellent pay and fringe benefit program. Apply Personnel Department DONEGAL STEEL FOUNDRY CO. Marietta, Pa. (106-109)



Chicago Sanitarinio Distrikto rūmai, kurie buvo pastatyti A. Oliui būnant distrikto prezidentu. Kaip žinoma, dabar, lapkričio 5 rinkimuose į Distrikto patikėtinius kandidatuoja mūsų tautietis inž. V. Adamkus. Padėkim jam laimėti rinkimus.